

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

«ՄԱՊ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ Ընկերություն) ստեղծվել է և պետական գրանցում է ստացել 28.08.2001 թվականին (գրանցման վկայական՝ 03Ա-051578, գրանցման քիվ՝ 83.120.00929):

06.08.2013թ-ին կայացած համատեղ ընդհանուր ժողովի համաձայն կատարվել է «Հոկտեմբերյանի կոնյակի գործարան» ՓԲԸ-ի մացում «ՄԱՊ» ընկերությանը:

Ընկերության գործունեության նպատակն է տնտեսական գործունեություն իրականացնելու ճանապարհով շահույթի ստացումը:

Ընկերության հարկ վճարողի հաշվառման համարն է 04403587:

Ընկերությունը մասնաճյուղեր, ներկայացուցչություններ կամ հիմնարկներ չունի:

Աշխատակիցների ցուցակային թվաքանակը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 298 անձ:

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Արմավիրի մարզ, Գ. Լենուդի իսկ գրասենյակի գտնվելու վայրը՝ Նրևան, Կիևյան 8:

2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանությունը և ներկայացման հիմունքը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀ կառավարության 11.03.2010թ. «Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտները և միջազգային ստանդարտների ուղեցույցները հրապարակելու մասին» N 235-Ն որոշման պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվել են ճշմարիտ ներկայացման հիմունքով: Դժարիտ ներկայացումը պահանջում է գործառնությունների, այլ դեպքերի և իրադարձությունների միջոցով ներկայացում՝ ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի համար ՖՀՄՄ-ներում տրված սահմանումների և ճանաչման չափանիշների համաձայն:

2.2 Գափման հիմքերը և հաշվեգրման հիմունքը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

Ֆինանսական հաշվետվությունները, բացառությամբ դրամական հոսքերի մասին հաշվետվության, կազմվել են հաշվապահական հաշվառման հաշվեգրման հիմունքին համապատասխան:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը դա այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ Ընկերությունը իրականացնում է գործունեություն: Ընկերության ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար դրամներով՝ առաջ ստորակետից հետո տասնորդական միջի:

2.4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ընկերությանը ունի հաստատված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, որը կիրառվել է հետևողականորեն:

Սույն Շանթագրություններում ներկայացված են Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագիրը՝ համաձայն «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» ՖՀՄՍ 1-ի:

2.5 Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրոթեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

2.6 Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Ընկերության ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

2.7 Տարեկան բարելավումներ, որոնք վաղաժամ չեն կիրառվել Ընկերության կողմից

2010թ. ՀՀՄՄԻ կողմից հրապարակված տարեկան բարելավումները, որոնց մեծամասնությունը ուժի մեջ է մտել 2011թ. հունվարի 1-ին և այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, վաղաժամ չեն ընդունվել Ընկերության կողմից: Այս բարելավումները Ընկերությունը կկիրառի առաջընթաց՝ անցումային դրույթներին համապատասխան: Նկատարությունը հավատացած է, որ այս փոփոխությունների մեծ մասը կիրառելի չի լինի Ընկերության համար կամ էական ազդեցություն չի ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագիր

3.1. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառումը

Ընկերությունը ունի հաստատված հաշվապահական հաշվառման մոր քաղաքականությունը, որը կիրառվել է հետևողականորեն:

3.2 Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը

Ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթում ներառված են.

ա) ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացված են առանձին դասակարգմամբ,

բ) համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար: Ընկերությունը ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ օգտագործելով դրանց գործառույթի վրա հիմնված դասակարգումը,

գ) սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար,

դ) դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար: Գործառնական գործու ներությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի մասին

տեղեկատվությունը ներկայացված է ուղղակի մեթոդով: Վճարված տոկոսները դասակարգվում են որպես ֆինանսավորման, իսկ վճարված հարկերը՝ որպես գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքեր,

ե) սեփական կապիտալի համաձայնեցման հաշվետվություն, որտեղ ներկայացված են 2010 և 2011 թվականների դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների մնացորդային արժեքների փոփոխություններն այնպես, կարծես թե հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը ի սկզբանե կիրառվել է,

զ) ծանոթագրություններ, որոնք բաղկացած են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից:

3.3 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցը, որպես ակտիվ ճանաչվելուց հետո, հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքի տարրերն են, մասնավորապես՝ գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելու և ղեկավարության նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած ծախսում: Գործարկման և նման նախատեսարարական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում: Սկզբնական արժեքը որոշելիս առևտրային զեղչերը և արտոնությունները հանվում են: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը:

Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները հաշվառվում են վիաստացի ծախսերի և արժեզրկումից կորուստների տարբերությամբ: Շինարարական աշխատանքների ավարտից հետո ակտիվները փոխանցվում են հիմնական միջոցներին և հաշվառվում են իրենց մնացորդային արժեքով:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով, ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը.

h/h	Հիմնական միջոցը	Օգտակար ծառայության ժամկետը (տարի)	Տարեկան մաշվածության դրույք(%)
1.	շենք, շինություններ	20	5
2.	մեքենաներ և սարքավորումներ,	5-8	20-12.5
3.	տրանսպորտային միջոցներ	5-8	20-12.5
4.	արտադրական և տնտեսական զույք	5	20
5.	համակարգչային սարքավորումներ	1	100
6.	այլ հիմնական միջոցներ	5-8	20-12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով՝ վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Անավարտ շինարարությանը պատկանող ակտիվները չեն ամորտիզացվում քանի դեռ պատրաստ չեն օգտագործման համար:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ այդ ծախսումները կատարվում են, և եթե բավարարում են ակտիվի ճանաչման չափանիշներին: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

Ակտիվների մնացորդային արժեքները, օգտակար ծառայության ժամկետները և ակտիվի համար կիրառվող մաշվածության հաշվարկման մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջին օրվա դրությամբ, և եթե ակնկալիքները տարբերվում են նախորդ գնահատումներից, ապա փոփոխությունները հաշվի են առնվում որպես փոփոխություն հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում: Այս փոփոխությունները կիրառվում են առաջընթաց կերպով՝ նոր ակնկալիքներն արտացոլելու նպատակով:

Հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է, երբ այն օտարվում է կամ ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ չի ակնկալվում դրա օգտագործումից կամ օտարումից:

3.4 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվը ճանաչվում է միմիայն այն դեպքում, երբ հավանական է, որ ակտիվին վերագրելի ակնկալվող ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն կազմակերպություն և ակտիվի արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Ոչ նյութական ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ընթացքում՝ գծային հիմունքով: Ամորտիզացիայի հաշվարկման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, սակայն յուրաքանչյուր տարի գնահատվում են արժեզրկման առումով՝ անհատապես կամ առանձին դրամատեղծ միավորի համար: Անորոշ օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները յուրաքանչյուր տարի հսկվում են հիմնավորելու համար նրանց հաշվառման շարունակականությունը նշված դասում:

3.5 Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում

Ասոցիացված կազմակերպությունում ներդրումը հաշվառվում է ինքնարժեքով՝ հանած կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

3.6 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է դրանց ձեռքբերման, արտադրանքի վերամշակման բոլոր ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները:

Պաշարների ինքնարժեքը հաշվարկվում է միջին կշռված արժեքի մեթոդով:

Պաշարների ձեռքբերման ծախսումները ներառում են ձեռքբերման գինը, ներկրման հարկերը և տուրքերը (բացառությամբ նրանց, որոնք հարկային մարմինների կողմից ենթակա են Հճկերությանը ետ վերադարձման), ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման-բեռնաթափման և այլ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են ապրանքների և նյութերի ձեռքբերման հետ: Ձեռքբերման ծախսումները որոշելիս առևտրային գեղչերը, գների իջեցումները և նպանատիպ այլ ճշգրտումները հանվում են:

Պաշարների վերամշակման ծախսումները ներառում են արտադրանքի վերամշակման հետ

ուղղակիորեն կապված ծախսումները: Դրանք ներառում են նաև պատրաստի արտադրանքի վրա պարբերաբար բաշխվող հաստատուն և փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները, որոնք կատարվում են նյութերը պատրաստի արտադրանք դարձնելու (վերամշակելու) ընթացքում:

Պաշարների իրացման գույտ արժեքը դա սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ենթադրվող գինն է՝ համաձայն համալրման ենթադրվող ծախսումները և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ենթադրվող ծախսումները:

Երբ պաշարները վաճառվում են, դրանց հաշվեկշռային արժեքը ճանաչվում է որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, երբ ճանաչվում է դրանց հետ կապված հասույթը:

3.7 Ֆինանսական գործիքներ

3.7.1 Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ. դրանց ճանաչումն ու ապահովումը

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ապահովումը դա Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունից նախկինում ճանաչված ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության դուրսբերումն է: Ֆինանսական ակտիվները ապահովվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ երբ փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվները, բոլոր նշանակալից ռիսկերն ու հատուցումները: Ֆինանսական պարտավորությունները ապահովվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք սկզբնապես դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ: Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ վերագրվում են տարբեր կատեգորիաների՝ կախված գործիքի բնույթից և նպատակից:

Ֆինանսական գործիքի կատեգորիան համապատասխանում է այն սկզբունքին, որով չափվում է տվյալ գործիքը և որի ցույց է տալիս, թե իրական արժեքի փոփոխության արդյունքում ստացվող օգուտներն ու վնասները պետք է ճանաչվեն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, թե ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Ընկերության ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա՝ հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները:

Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Ֆինանսական ակտիվների հետ կապված բոլոր ծախսերը և եկամուտները ճանաչվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար «ֆինանսական ծախս» և «ֆինանսական եկամուտ» հոդվածներում:

3.7.2 Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական

ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտաբժույթի և կապիտալի շուկաներում, Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես ամանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ամանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների մախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ամանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ամանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն: Նշված գործառնություններից արդյունքները հաշվառվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից կամ արտաբժույթային գործառնություններից շահույթ կամ վնաս, կախված ամանցյալ գործիքների բնույթից:

Այլ ֆինանսական գործիքների բաղադրիչ հանդիսացող ամանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես առանձին ամանցյալ գործիքներ, եթե դրանց գծով ռիսկերը և առանձնահատկությունները խիստ կապված չեն հիմնական պայմանագրի ռիսկերից և առանձնահատկություններից, և հիմնական պայմանագիրը չի հաշվառվում իրական արժեքով՝ ճշգրտվող ֆինանսական արդյունքներով: Ներառված ամանցյալ գործիքը հանդիսանում է բարդ ֆինանսական գործիքի բաղադրիչ, որը ներառում է ինչպես հիմնական բաղադրիչը, այնպես էլ ամանցյալ բաղադրիչը, ինչի արդյունքում որոշ դրամական հոսքեր հիմնական գործիքի և ինքնուրույն ամանցյալ գործիքի փոխախմբում են մույն ձևով:

Ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները դասակարգվում են որպես ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող, երբ.

այդպես վարվելը զգալիորեն կնվազեցնի չափման անհամապատասխանությունները, որոնք կառաջանալին, եթե կապված ամանցյալ գործիքները համարվեին առևտրական նպատակներով պահվող, իսկ հիմք հանդիսացող ֆինանսական գործիքները հաշվառվեին ամորտիզացված գումարով, ինչպես փոխառությունները կամ հաճախորդներին տրվող կանխավճարները:

3.7.3 Իրական արժեք

Ղեկավարության համոզմամբ՝ ֆինանսական հաշվետվություններում ամորտիզացված արժեքով ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները գրեթե հավասար են դրանց իրական արժեքին:

Իրական արժեքը որոշվում է՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գեղչելով համապատասխան դրանական միջոցների հոսքերը՝ օգտագործելով նմանատիպ գործիքների գծով շուկայական տոկոսադրույք: Արդյունքում, ղեկավարության համոզմամբ, ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը համապատասխանում է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

3.7.4 Փոխառություններ, առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

Փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Ընկերության կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է փոխառության իրական արժեքից, օրինակ երբ փոխառությունը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և փոխառության իրական արժեքների տարբերությունը փոխառության սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հիմնադիրներին

տրված փոխառությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով: Փոխառության բոլոր ծախսումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, որի ընթացքում դրանք կատարվել են:

Ընթացիկ դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ հանած արժեզրկման պահուստը: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստը ստեղծվում է այն ժամանակ, երբ առկա է օբյեկտիվ ապացույց, որ Ընկերությունը չի կարող հավաքագրել վերադարձման ենթակա բոլոր գումարները սկզբնապես սահմանված ժամկետներում: Պահուստի գումարը դա ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունն է:

Պահուստի մնացորդը ճշգրտվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ծախսի կամ եկամտի ճանաչման միջոցով: Հաճախորդի հաշվի մնացորդից դուրս գրվող ցանկացած գումար նվազեցվում է առկա կասկածելի դեբիտորական պարտքի պահուստից: Բոլոր դեբիտորական պարտքերը, որոնց հավաքագրումը գնահատվում է անհավանական, դուրս են գրվում:

Արտարժույթով արտահայտված առևտրական դեբիտորական պարտքերը վերահաշվարկվում են դրամով՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը: Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից առաջացող օգուտները կամ վնասները արտացոլվում են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)» տողում:

3.7.5 Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերը վճարման սովորական պայմանների հիմունքով Ընկերության պարտականություններն են: Դրանց գծով տոկոսներ չեն հաշվառվում:

3.7.6 Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Ընկերության ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները ժամկետային ավանդներն են, ստացված վարկերն ու փոխառությունները: Ամորտիզացված արժեքը չափվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքը այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ, երբ տեղի է, ավելի կարճ ժամանակաշրջանի համար, գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները ճշգրտորեն զեղչում է մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը որոշվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահի դրությամբ հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա: Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի համաձայն՝

ա) ֆինանսական ակտիվի (պարտավորության) ամորտիզացված արժեքը ապագա դրամական մուտքերի (վճարումների) ներկա արժեքն է՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքով,

բ) ժամանակաշրջանի տոկոսային ծախսը (եկամուտը) հսկողությամբ է ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆինանսական պարտավորության (ակտիվի) հաշվեկշռային արժեքի և ժամանակաշրջանի արդյունավետ տոկոսադրույքի արտադրյալին:

Արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Ընկերությունը գնահատում է դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները և այն հայտնի պարտքային կորուստները, որոնք Ընկերությունը կրել է, սակայն այն չպետք է հաշվի առնի դեռևս չկրած ապագա պարտքային հնարավոր կորուստները:

3.7.7 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշի առկայության համար: Ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված են, եթե առկա է անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվների սկզբնական

ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի իրադարձություններ ազդել են ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստը հաշվառվում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությամբ: Ընդոր ֆինանսական ակտիվների համար արժեզրկումից կորուստն ուղղակիորեն նվազեցվում է ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքից, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնց հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է կասկածելի պարտքի պահուստի միջոցով:

Բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքների, եթե հետագա ժամանակաշրջանում արժեզրկման կորուստը նվազում է և նվազումը օբյեկտիվորեն կարելի է վերագրել արժեքի իջեցումից հետո տեղի ունեցած դեպքերին, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկման կորուստը հակադարձվում է՝ ճանաչվելով համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն չափով, որ հակադարձումը չհանգեցնի ֆինանսական ակտիվի այնպիսի հաշվեկշռային արժեքի, որը գերազանցի այն ամորտիզացված արժեքը, որը կլիներ, եթե այդ ֆինանսական ակտիվի արժեքի իջեցման հակադարձման ամսաքվի դրությամբ արժեզրկում ճանաչված չլիներ:

3.8 Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հասուցման իրական արժեքով: Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանի հիման վրա:

Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվեն հետևյալ բոլոր պայմանները.

- ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը,
- բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն ԸՆկերություն,
- գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը,
- դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Պայմանագրի աշխատանքների ավարտվածության աստիճանը որոշվում է պայմանագրի աշխատանքների ուսումնասիրությամբ: Երբ պայմանագրի արդյունքը չի կարող արժանահավատորեն գնահատվել, ապա ԸՆկերությունը ճանաչում է հասույթը միայն պայմանագրի փաստացի կրած այն ծախսումների չափով, որոնք հավանական է, որ կվիճակահատուցվեն, և ծախսումները որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կատարվել են:

Ապրանքների վաճառքից ստացվող հասույթը ճանաչվում է, երբ բավարարված են հետևյալ բոլոր պայմանները.

- ա) ԸՆկերությունը գնորդին է փոխանցում ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հասույթների նշանակալի մասը
- բ) ԸՆկերությունը չի պահպանում ո՛չ կառավարման շարունակական մասնակցություն (որը սովորաբար բխում է սեփականության իրավունքից), և ոչ էլ վաճառված ապրանքների նկատմամբ արդյունավետ վերահսկում
- գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը,
- դ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն ԸՆկերություն,
- ե) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի հետ կապված կամ կատարվելիք ծախսումները:

3.9 Վարձակալություն

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում: Գործառնական վարձակալության տրված (ստացված) ակտիվները ճանաչվում են վարձատուի հաշվեկշռում:

Վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական, եթե վարձակալին են փոխանցվում սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները:

Վարձակալության դասակարգումը կատարվում է վարձակալության սկզբի դրությամբ: Դասակարգումը որպես ֆինանսական, թե գործառնական, կախված է գործարքի էությունից, այլ ոչ թե պայմանագրի ձևից:

3.10 Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները ներառում են աշխատավարձերը, կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները (ինչպիսիք են, օրինակ, վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները) և պարգևավճարները:

Երբ աշխատակիցը հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում Ընկերությանը մատուցել է ծառայություն, աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չգեղչված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, ճանաչվում է՝

ա) որպես պարտավորություն՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների չգեղչված գումարը, Ընկերությունը այդ տարբերությունը ճանաչում է որպես ակտիվ՝ այն չափով, որով կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների կրճատման կամ դրամական միջոցների վերադարձի, և

բ) որպես ծախս, եթե այն չի ներառվում մեկ ուրիշ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մեջ:

Ընկերությունը փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով աշխատակիցների հատուցումների ակնկալվող ծախսումները ճանաչում է՝

- կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ տարեկան արձակուրդ)՝ այն ժամանակ, երբ աշխատակիցները ծառայություն են մատուցում, որն ավելացնում է իրենց իրավունքները ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նկատմամբ, և
- չկուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների դեպքում (օրինակ՝ ժամանակավոր անաշխատունակություն)՝ այն ժամանակ, երբ բացակայությունը տեղի է ունենում:

Ընկերությունը կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումները չափում է որպես լրացուցիչ գումար, որն Ընկերությունը ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք:

3.11 Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և պայմանական ակտիվներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության մեջ ճանաչվում է, երբ Ընկերությունը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Որպես պահուստ ճանաչված գումարն իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ներկա պարտականությունը մարելու համար պահանջվող ծախսումների լավագույն գնահատականը: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունն էական է, ապա պահուստի գումարն իրենից ներկայացնում է այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության,

կապահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Ջեդյանն դրույքը պետք է լինի այն դրույքը (առանց հաշվի առնելու հարկման ազդեցությունը), որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատումները: Ջեդյանն դրույքը չպետք է արտացոլի այն ռիսկերը, որոնց գծով դրամական միջոցների ապագա հոսքերի գնահատումներն արդեն ճշգրտվել են:

Պայմանական պարտավորությունները և պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում:

Պահուստն օգտագործվում է միայն այն ծախսումների դիմաց, որոնց գծով այդ պահուստը սկզբնապես ճանաչվել է:

3.12 Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքները

Արտարժույթով գործառնությունը սկզբնապես ճանաչման պահին հաշվառվում է ֆունկցիոնալ արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով ֆունկցիոնալ արժույթի և արտարժույթի միջև գործառնության ամսաթվի դրությամբ սփոք փոխանակման փոխարժեքը:

Սփոք փոխանակման փոխարժեքը անհապաղ փոխանակման համար մատչելի փոխանակման փոխարժեքն է:

Յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում՝

- արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում և ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը,

- սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում և ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով,

- իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում և ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում կամ երբ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնապես ճանաչման փոխարժեքից, ճանաչվում են Ընկերության շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են, բացառությամբ դրամային հոդվածի հետ կապված այն փոխարժեքային տարբերությունների, որոնք կազմում են արտերկրյա ստորաբաժանումում Ընկերության կատարած գուտ ներդրման մի մասը:

3.13 Շահութահարկ

Շահութահարկի գծով ծախսը (եկամուսուր) հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի հաշվարկում ներառված համախառն գումարն է՝ ընթացիկ հարկի և հետաձգված հարկի գծով:

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գույքի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր

հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը բույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

3.14 Սխալներ

Ընկերությունն ուղղում է նախորդ ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց վերահաշվարկմամբ, բացառությամբ երբ անհրազոտելի է կոնկրետ ժամանակաշրջանի վրա սխալի հետևանքների կամ դրա կուտակային հետևանքների որոշումը: Սխալներն ուղղվում են՝ դրանց հայտնաբերումից հետո հրապարակման ենթակա առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթում՝

ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդ ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ

բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդ ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

3.15 Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը, բացառությամբ ներքոշարադրյալի, ճանաչվում է առաջընթաց՝ արտացոլվելով շահույթի կամ վնասի մեջ.

- փոփոխման ժամանակաշրջանում, եթե փոփոխությունն ազդում է միայն տվյալ ժամանակաշրջանի վրա, կամ
- փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունը երկուսի վրա էլ ազդում է:

Այնքանով, որքանով հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունն առաջացնում է ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն կամ առնչվում է սեփական կապիտալի որևէ հոդվածի հետ, այն ճանաչվում է համապատասխան ակտիվի, պարտավորության կամ սեփական կապիտալի հոդվածի հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման միջոցով՝ փոփոխության ժամանակաշրջանում:

Այն դեպքում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններից, այն դիտվում է որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխություն:

3.16 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում փոփոխություններ

Ընկերությունը պետք է փոխի իր հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը միայն այն դեպքում, եթե այդ փոփոխությունը.

ա. պահանջվում է որևէ ՖՀՄՍ-ով, կամ

բ. հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա գործառնությունների, այլ դեպքերի և իրադարձությունների ազդեցության վերաբերյալ առավել արժանահավատ և տեղին տեղեկատվության ներկայացմանը:

Երբ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը կիրառվում է հետընթաց, ապա Ընկերությունը ճշգրտում է ամենավաղ ներկայացված նախորդ ժամանակաշրջանի սեփական կապիտալի համապատասխան հոդվածների սկզբնական այն մնացորդները, որոնց առնչվում են փոփոխությունները, ինչպես նաև յուրաքանչյուր ներկայացված նախորդ ժամանակաշրջանի համար բացահայտված այլ համադրելի գումարներն այնպես, կարծես թե հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը ի սկզբանե կիրառվել է:

Եթե Ընկերությունը հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է հետընթաց, ապա հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է նախորդ ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվության նկատմամբ՝ հետ գնալով այնքան ժամանակաշրջան, որքան քաղաքականության հետընթաց կիրառումն իրագործելի է: Հետընթաց

կիրառումը նախորդող ժամանակաշրջանի համար իրագործելի չէ, քանի որ եռ հնարավոր չէ որոշել այդ ժամանակաշրջանի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական և վերջնական մնացորդների կուտակային հետևանքը:

Ճշգրտման հանրագումարը, որը վերաբերում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված ժամանակաշրջաններին նախորդող ժամանակաշրջաններին, վերագրվում է ամենավաղ ժամանակաշրջանում ներկայացված սեփական կապիտալի յուրաքանչյուր ազդեցություն կրած բաղադրիչի սկզբնական մնացորդին: Սովորաբար ճշգրտումը վերագրվում է չբաշխված շահույթին:

Երբ Ընկերության համար անիրագործելի է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառել հետընթաց՝ բոլոր նախորդող ժամանակաշրջանների նկատմամբ նոր քաղաքականության կիրառման կուտակային հետևանքը որոշելու անկախողության պատճառով, ապա Ընկերությունը նոր քաղաքականությունը կիրառում է առաջընթաց՝ հնարավոր ամենավաղ ժամանակաշրջանից սկսած: Այդ դեպքում Ընկերությունը հաշվի չի առնում ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի՝ մինչ այդ ամսաթիվն առաջացող կուտակային ճշգրտման բաժինը:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություն բույսատրվում է, եթե նույնիսկ հնարավոր չէ այդ քաղաքականությունը առաջընթաց կիրառել ցանկացած նախորդող ժամանակաշրջանի համար:

3.17 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքերը տարբերակվում են երկու տեսակի.

- դեպքեր, որոնք տրամադրում են վկայություն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ առկա պայմանների վերաբերյալ (հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող ճշգրտող դեպքեր)
- դեպքեր, որոնք ցույց են տալիս հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո առաջացած պայմանները (հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող չճշգրտող դեպքեր):

Ընկերությունը ճշգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Ընկերությունը չի ճշգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող չճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Եթե շահաբաժինները առաջադրվում կամ հայտարարվում են հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո, Ընկերությունը չի ճանաչում այդ շահաբաժինները որպես պարտավորություն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

4. Հիմնական միջոցներ

‘000 դրամ	Շենքեր, կառուցվածքներ	Փոխանցող հարմարանքներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	տնտեսական գույք, գործիքներ	Այլ ՀՄ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք (ինքնարժեք)							
31 դեկտեմբեր 2019թ.	4.266.571	36.475	1.489.213	276.236	206.981	595.713	6.871.190
Կուտակված մաշվածություն							
31 դեկտեմբեր 2019թ.	2.157.944	36.476	1.047.753	214.712	201.723	592.713	4.251.320

Հաշվեկշռային արժեք 31 դեկտեմբեր 2019թ.	2,108.627	-	441.460	61.524	5.258	3.001	2.619.870
Ձեռքբերում 2020թ սկզբնական արժեք	153.093	-	374.641	31.594	11.422	19.627	590.377
Դուրսգրում 2020թ սկզբնական արժեք	-	-	-	89.233	-	-	89.233
Մխայի ճշգրտման արդյունք	-	-	-	-	-	-	-
Տարեկան մաշվածություն	213.023	-	143.714	-75.044	1.844	3.774	287.311
Սկզբնական արժեք (ինքնարժեք) 31 դեկտեմբեր 2020թ.	4.419.669	36.475	1.863.855	218.596	218.403	615.342	7.372.334
Հաշվեկշռային արժեք 31 դեկտեմբեր 2020թ.	2.048.697	-	672.387	78.929	14.836	18.854	2.833.616

Հաճագործման չհանձնված հիմնական միջոցները 31.12.2020 դրությամբ կազմում էին - 38.764 հազ. դրամ

Հիմնական միջոցների սեփականության իրավունքի սահմանափակում

Ընկերությանը սեփականության իրավունքով պատկանող «շենքեր» հողվածում արտացոլված գինու գործարանը գրավադրված է «Էվոկարանկ» ՓԲԸ-ում

Գույքագրում

Ընկերությունը համաձայն Դ/16/2020 հրամանի առ 15.12.20թ իրականացրել է հիմնական միջոցների գույքագրում 31.12.2019թ դրությամբ: Գույքագրման արդյունքները համեմատվել են հաշվապահական հաշվառման տվյալների հետ: Արդյունքում տարբերություններ չեն առաջացել: Իրականացվել է ոչ պիտանի արժեքների դուրս գրում:

Վերանայում

31.12.2020թ. դրությամբ ընկերությունն իրականացրել է ակտիվների մնացորդային արժեքների, օգտակար ծառայության ժամկետների և ակտիվի համար կիրառվող մաշվածության հաշվարկման մեթոդի (զմային) վերանայում: Վերանայման արդյունքում ընկերության հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություն չի կատարվել:

5. Ոչ նյութական ակտիվներ

01.01.2020թ. և 31.12.2020թ. դրությամբ առկա Ընկերության ոչ նյութական ակտիվը իրենից ներկայացնում է

	Ֆիրմային անուններ	Համակա րգչային ծրագրեր	Լիցենզիան երև վատահազր եր	արտոնագր եր	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք					
Ժամանակաշրջանի սկիզբ	797	11.230	49	5.202	17.278
Ավելացում	-	3.983	-	-	3.983
Օտարում	-	-	-	-	-
Կուտակված ամորտիզացիա					
Ժամանակաշրջանի սկիզբին	797	9.918	49	5.202	15.966
տարեկան ամորտիզացիա	-	251	-	-	251
Հաշվեկշռային արժեք					
Ժամանակաշրջանի սկիզբ	-	1.312	-	-	1.312
Ժամանակաշրջանի վերջ	-	5.044	-	-	5.044

6. Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերությունը 06.08.2013թ. բաժնետերերի կայացրած ընդհանուր ժողովի որոշմամբ կատարել է «Հոկտեմբերյանի կոնյակի գործարան» ՓԲԸ-ի միացում, որի արդյունքում փոխանցման ակտին համապատասխան ընկերությանն է փոխանցվել 2.460 հազ. Դրամի ակտիվներ:

7. Պաշարներ

Ընկերության պաշարները իրենից ներկայացնում է.

000' դրամ	31.12.19	31.12.20
1. նյութեր	19.809	12.650
2. վառելիք	297	86
3. տարրա	1.564.150	1.934.429
4. շինանյութ	87.901	5
5. այլ	37.418	9.307
6. պատրաստի արտադրանք և կիսապատրաստուրներ	3.730.838	3.358.396
7. ապրանքներ	39.108	-

Պաշարների գույքագրումն 31.12.2020թ. դրությամբ իրականացվել է համաձայն Դ/16/2020 հրամանի առ 15.12.20թ.:

Պաշարներից կոնյակի սպիրտը գրավադրված է բանկերում:

8. Դերիտորական պարտքեր

Ընկերության առևտրային դերիտորական պարտքերը իրենցից ներկայացնում են.

000'դրամ	31.12.19	31.12.20
1. վաճառքների գծով	1.442.429	2.242.772
2. վաճառքների գծով արտարժույթով	1.399.575	949.554
3. տրված կանխավճարներ	7.865	8.001
4. այլ դերիտորական պարտքեր	140.000	140.000
5. Հետաձգված հարկային պարտավորություն ԱԱՀ-ի գծով	31.196	41.360

Առևտրային դերիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստ 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չի ստեղծել, քանի որ իր պարտանագրային կողմ հանդիսացող գործընկերները ժամանակին կատարում են իրենց պարտավորությունները և ղեկավարության համոզմամբ Ընկերությունը չի կարող ունենալ ֆինանսական կորուստներ:

Այլ դերիտորական պարտքերը իրենից ներկայացնում է տրված փոխառություններ աշխատակիցներին /մատակարարներ/:

9. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են դրամարկղի կանխիկ դրամից, ցպահանջ ավանդներից, ինչպես նաև կարճաժամկետ և բարձր իրացվելի այն ներդրումներից, որոնք կարող են հեշտ փոխարկվել դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման նշանակալի ռիսկի:

Ստորև ներկայացվում է Ընկերության դրամական միջոցների մնացորդների վերաբերյալ տեղեկատվություն՝ արտացոլված հազար դրամներով.

Մնացորդներ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
1. Դրամարկղում	-	-
2. Բանկերում՝ ՀՀ դրամ	321	17.357
արտարժույթ	12.076	134

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին Ընկերության հաշվետվությունը կազմվել է ուղղակի մեթոդով՝ դրամական միջոցների հոսքերը դասակարգելով ըստ գործառնական, ներդրումային և ֆինանսավորման գործունեության:

10. Կանոնադրական կապիտալ

31.12.2020թ. դրությամբ բնկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 168.430 հազ. դրամ, որը բաժանված է 33.686 բաժնետոմսերի՝ յուրաքանչյուր 5000 դրամ անվանական արժեքով:

Ընկերության բոլոր բաժնետոմսերը տեղաբաշխված են, լրիվ վճարված և պատկանում են Ընկերության մասնակիցներին:

Հաշվետու տարում կանոնադրական կապիտալի փոփոխություն չի կատարվել:

11. Էմիսիոն եկամուտ

Ընկերությունը 06.08.2013թ. բաժնետերերի կայացրած ընդհանուր ժողովի որոշմամբ կատարել է «Հոկտեմբերյանի կոնյակի գործարան» ՓԲԸ-ի միացում, որի արդյունքում «Հոկտեմբերյանի կոնյակի գործարան» ՓԲԸ-ի կողմից տեղաբաշխված բաժնետոմսերի արդյունքում առաջացել է էմիսիոն եկամուտ 32.765 հազ. դրամ:

12. Վերագնահատումից և վերաչափումից տարբերություններ

Ընկերությունը 2013թ-ին Օլիվեր Գրուպ ՍՊԸ-ի միջոցով իրականացրել է շենքեր շինությունների վերագնահատում, որի արդյունքում առաջացած տարբերությաունը կազմում է 3.780.264 հազ. դրամ:

13. Կուտակված շահույթ

Ընկերության շահույթի բաշխման մասին որոշումն ընդունվում է մասնակիցների ընդհանուր ժողովի կողմից: Շահույթի բաշխումը Ընկերության մասնակիցների միջև իրականացվում է կանոնադրական կապիտալում մասնակիցների ունեցած բաժնետոմսերին համապատասխան:

2019 թվականի գործունեության արդյունքներով Ընկերությունը ունեցել է զուտ շահույթը (շահութահարկի գծով ծախսը նվազեցնելուց հետո)՝ 76.973 հազ. դրամի չափով:

2020 թվականի գործունեության արդյունքներով Ընկերությունը ունեցել է զուտ վնաս (շահութահարկի գծով ծախսը նվազեցնելուց հետո)՝ 597.938 հազ. դրամի չափով:

2019թ արդյունքներով Ընկերության կուտակված վնասը կազմել է 2.496.539 հազ. դրամ, իսկ 2020թ արդյունքներով այն կազմում է 3.094.477 հազ. դրամ:

14. Փոխառություններ և վարկեր

Ընկերությունը Հայաստանյան բանկերից ունի ստացած վարկեր և վարկային գծեր, որոնց մնացորդները ներկայացված են ստորև.

Բաճկ	31.12.19	31.12.20
Էվոկարանկ ՓԲԸ	2.206.269	548.720
Ամերիաբանկ ՓԲԸ	2.630.973	3.596.490
ԱԿԲԱ Լիզինգ ՓԲԸ	143.215	108.266
Պրոմթեյ բանկ ՓԲԸ	-	1.594.324
ընդամենը	4.980.457	5.847.800

Ընկերությանը տրված փոխառությունները հետևյալն են.

փոխառու	31.12.19	31.12.20
Ա. Պետրոսյան	1.594.540	1.103.993
Tarasco Investment LTD	2.096.003	2.283.407
Ընդամենը	3.690.543	3.387.400

15. Կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

Ընկերության պարտավորությունն իրենից ներկայացնում է

Հազար դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
գնումների գծով, որից	981.653	1.467.926
Երկրի ներսում	970.433	1.350.504
Երկրից դուրս	11.220	117.422

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվառվում: Ընկերությունն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություններ, որոնք ապահովում են բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

ՀՀ պետական բյուջեի նկատմամբ կրեդիտորական պարտքը բաղկացած է հետևյալ հարկային պարտավորություններից.

000' դրամ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
շահութահարկ	19.127	12.113
եկամտային հարկ	14.342	9.377
ԱԱՀ	19.463	40.826
ակցիային հարկ	94.430	48.172
այլ պարտադիր վճարներ	14.595	17.262
պարտադիր սոց. ապահովագրության գծով	484	700

16. Հասույթ

Ընկերության հասույթը գոյացել է	31.12.2020
- արտադրանքի վաճառք	6.764.643
- ծառայություն	5.450
Գործառնական գործունեությունից այդ թվում՝	91.866
Նյութական վնասի փոխհատուցումից	1.009
Անհատույց ստացված	54.181
Այլ	36.676
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վաճառքից	13.550
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից	756.496
Այլ	47.510

17. Ծախսեր

Ընկերության 2020 թվականի ընթացքում	
- արտադրանքի ինքնարժեքը	5.927.135
Իրացման ծախսեր	
Ընդամենը	252.981
- հիմնական միջոցների մաշվածություն	13.348
- տրանսպորտային ծախսեր	128.327
- մարկետինգի և գովազդի ծախսեր	17.633
- աշխատավարձ	45.709
- այլ	47.964
վարչական ծախսեր	
ընդամենը	202.247
- աշխատավարձ	121.634
- մաշվածք	34.334
- գործուղում և ներկայացուցչական	3.155
- հեռահաղորդակցություն	11.673
- գրասենյակային և կոմունալ	5.144
- աուդիտորական և խորհրդատվական	4.416
- այլ	21.862
- գործառնական ծախսերը կազմել են՝	29.547

- Ֆինանսական ծախսերը	412.706
- Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից	1.349.573
- Շահութահարկի գծով	64.796

18. Կապակցված կողմեր

Հաշվետու տարում Ընկերությանը կապակցված կողմերի հետ իրականացված գործարքներից են փոխառությանը ստացված գումարները, որը ստացվել է Ընկերության մասնակից Ալեքսանդր Պետրոսյանից:

Այլ դեբիտորական պարտքերում հաշվառված են Ընկերության կողմից տրված փոխառությունները աշխատակիցներին /մատակարարներին:

Կապակցված կողմերի միջև իրականացված գործարքը «անկախ կողմերի միջև գործարքներ» են: Պայմանագրային պարտավորությունների խախտումներ տեղի չեն ունեցել:

19. Պայմանականություններ

19.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ գույակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամը:

Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել վարկատուների հանդեպ անվճարունակությունը, խաթարված հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված դժվարությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անբնօրինակության խնդիրներ: Այնուամենայնիվ, քանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, դեկլարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Հետևաբար, Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա համաշխարհային ճգնաժամի ազդեցությունը Հայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

19.2 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Բացի տրանսպորտային միջոցների համար սահմանված ԱՊՊԱ-ից՝ Ընկերությունը՝ իր ակտիվների, գործունեության բնօրինակում կամ երրորդ կողմերի պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների պատահարներից հասցված վնասի ապահովագրություն չունի: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական դրության վրա:

19.3 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ընկերության ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

19.4 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարության համոզմամբ՝ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված ՀՀ օրենսդրության պահանջները և փտափ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանությունները ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

Ղեկավար՝

Վ. Պետրոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Ա. Խաչատրյան

